

Høgni gjørdi einki skeivt

Í svari til fyrispurning um rættartrygd hins einstaka svarar lögmaður, at Høgni Hoydal á fundinum um Hvítubók í læraraskúlahøllini hevði skyldu til at greiða fólki frá, hví einstakur búskaparfrøðingur ikki luttók í framløguni av Hvítubók

JOHN JOHANNESSEN

– Tað er sjálvandi altíð óheppi at viðgera einstaklingar alment, eisini á lögtingi. Hinvegin hevði landsstýrismaðurin í hesum máli tann trupulleika, at hann skal greiða fólki frá, hví umrøddi persónur ikki luttók í framløguni av Hvítubók, nakað, sum hann eisini hevur skyldu at svara. Løgmaður heldur avgjørt ikki, at Høgni Hoydal bar seg skeivt at, tá hann á almennum fundi um Hvítubók í læraraskúlahøllini visti á, at orsökini til, at ávísar búskaparfrøðingur ikki var við til framløgurnar av Hvítubók var, at hann hevði kravt ov stóra samsýning.

Men hesum er Bergur Dam ikki samdur í, og setti hann tí 8. oktober lögmanni fyrispurning um rættartrygd hins einstaka. Hesin spurningur varð svaraður á tingfundinum í gjár.

Gott og gagnligt

Í fyrsta av teimum fyra spurningum spurdi Bergur P. Dam, um tað sambært stýrisskipanar- ella aðrari lóggevu er loyvt landsstýrismanni at almannakunngerá privat víðurskifti hjá borgara, sum landsstýrismaður í hesum landsstýrisstarvi hevur fingið kunneleika til.

Løgmaður svaraði í tinginum í gjár, at tað, sum upplýst varð um í nevnda máli var sambært landsstýrismanninum, hvat kravt varð í samsýning, men onki um sjálvi figgarviðurskiftini hjá búskaparfrøðinginum. Løgmaður visti eisini á, at landsstýrismaðurin heldur ikki upplýsti, hvussu samráðingarnar alment vóru farnar fram. Sostatt heldur hann ikki, at talan er um upplýsingar, sum vildu verið undantikin almennum innliti sambært lógini um innliti í fyrisitingina.

– At upplýsingar um setanarviðurskifti, lønir og líknandi eru undir almennum innliti, er júst gjørt við atliti at rættartrygdini, segði lögmaður og visti á, at starvsfólk skulu hava trygd fyri, at samsýnt verður á samberiligan hátt fyri samberiligar uppgávur. Hann visti sumleiðis á, at skattaborgarin skal hava innliti í og eftirlit við, at skattapeningurin verður

nýttur skynsamliga og forsvarliga.

Hetta, heldur lögmaður, ikki kann metast at vera annað enn gott og gagnligt, tí tað er við til at tryggja, at umstíð verður skynsamliga og eins.

Pallborðið reisti spurningin

Bergur P. Dam spurdi í næsta spurninginum, um lögmaður heldur tað vera rætt og gagnligt fyri demokratiska orðaskiftið, at landsstýrismaður á almennum fundi kunnger, hvussu samráðingar við navngivna embætismann um samsýning eru farnar fram. Harundir, hvørjar upphæddir víðkomandi embætismaður kravdi í samsýning.

Løgmaður svaraði, at hann meginregluliga ikki heldur, at tað er gagnligt fyri demokratiska orðaskiftið, at landsstýrið upplýsir, hvussu samráðingar við navngivna embætismann um samsýning eru farnar fram. Men í sama sambandi visti hann á frágreiðing frá Høgna Hoydal, ið sigur, at tað var ein av pallborðsluttakarnum, ið reisti spurningin.

– Sambært frágreiðingini frá landsstýrismanninum var tað ein pallborðsluttakari á almenna fundinum, ið reisti spurningin um, hvørt Hvítubók og kunningin hjá landsstýrinum var eftirfarandi. Hesin nevndi í sama sambandi eisini navnið og útsagnirnar hjá tí búskaparfrøðingi, sum alment hevði funnist at landsstýrinum.

Løgmaður visti á, at sambært landsstýrismanninum, so harmaðist hann um, at ívi var sáddur um arbeiði hjá búskaparnevndini.

Løgmaður segði, at Høgni Hoydal greiddi frá gongdini viðvíkjandi kunningini um Hvítubók og frá málinum um samsýning fyri kunningarfundir, sum hevði verið millum búskaparfrøðing og landsstýrið.

– Herundir nevndi landsstýrismaðurin eisini upphæddirnar, sum talan hevði verið um. Hetta varð gjørt, tí at spurningurin varð reistur av øðrum luttakara við pallborðið. Tí varð mett, at fundarfólk og almennururin annars høvdu krav upp á eitt svar frá landsstýrinum um tað, sum var

farið fram.

Rætt at vera atfinningarsom

Í triðja og næst seinasta spurninginum spurdi Bergur P. Dam lögmann, um tað er stóða landsstýrissins, at embætisfólk, ið eru atfinningarsom móttvegis landsstýrinum ella landsstýrismanni, ikki skulu rokna við, at privat víðurskifti ikki verða almannakunngjørd.

Til hendan spurningin svaraði lögmaður, at hugburður landsstýrissins er, at tað á ongan hátt skal koma embætisfólki aftur um brekku, at tey eru atfinningarsom móttvegis landsstýrinum ella landsstýrismanni.

Løgmaður helt, at sostatt skulu privata víðurskifti teirra heldur ikki av hesi orsök verða almannakunngjørd.

– Eftir lógmansins fatan hevur tað týðning, at embætisfólk kunnu føla seg so mikið trygg í sínum starvs- umhvørvi, at tey ikki halda seg aftur í at koma við atfinningum. Hetta er neyðugt fyri at styrkja rættartrygdina, og kann eisini vera við til at tryggja eina ávís menning innan politisku skipanina og almennu fyrisitingina.

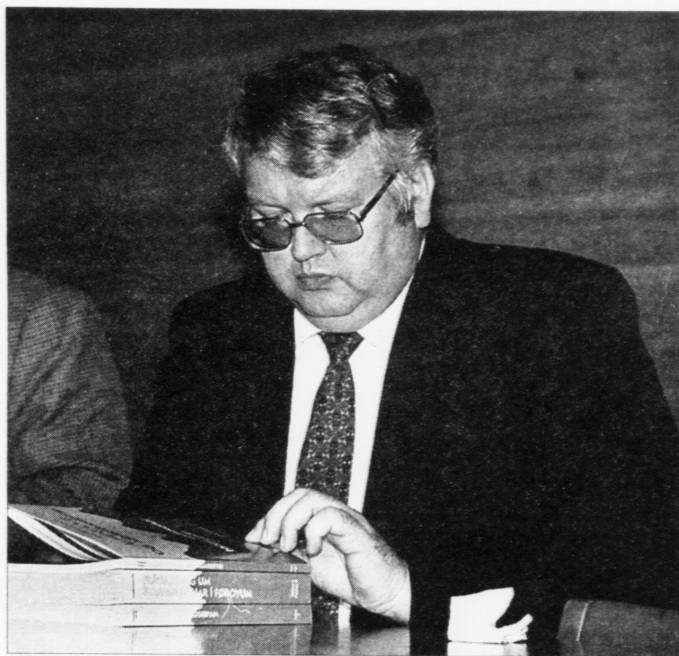
Eingi ítökilig stig

Bergur P. Dam spurdi í seinasta spurninginum lögmann, um hann hevur ætlanir um ítökilig stig, fyri at styrkja rættartrygdina hjá einstaka borgaranum soleiðis, at hann er varður fyri, at hansara privatu víðurskifti ikki verða almannakunngjørd.

Men hetta helt lögmaður ikki vera neyðugt. Hann segði seg taka undir við heildarmetingini í frágreiðingini hjá landsstýrismanninum og sumleiðis frágreiðingini annars. Tískil hevur hann ikki ætlanir um ítökilig stig grundað á hetta mál.

– Tað er sjálvandi altíð óheppi at viðgera einstaklingar alment, eisini á lögtingi. Hinvegin hevði landsstýrismaðurin í hesum máli tann trupulleika, at hann skal greiða fólki frá, hví umrøddi persónur ikki luttók í framløguni av Hvítubók, nakað, sum hann eisini hevur skyldu at gera.

Løgmaður segði seg



Anfinn Kallsberg, lögmaður, heldur ikki, at Høgni Hoydal bar seg skeivt at, tá hann á fundi í Læraraskúlahøllini nam við lønarviðurskiftini hjá ávísam búskaparfrøðingi

leggja stóran dent á, at rættartrygdin í samfelagnum er á einum høgum støði, og at hon framhaldi verður styrkt, bæði fyri hin einstaka borgaran og fyri samfelagið sum heild.

Svarið ikki nektandi

Sum Sosialurin skilti áðrenn blaðið fór til prentingar, er Hans Pauli Strøm, ið nú varar av fyrispurninginum, als ikki nøgdur við svarið.

Hann heldur summar partar í frágreiðingini hjá Høgna Hoydal, sum lögmaður grundar svarið á, beinleiðis vera ósannindi.

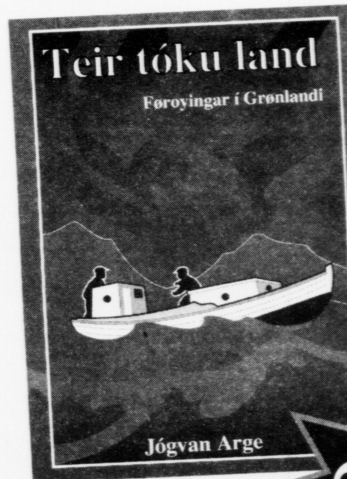


Teir tóku land

- føroyingar í Grønlandi

Jógvan Arge hevur givið út enn eina bók í røðini Teir tóku land. Hendan bókinn víðger fimtiárin og umrøður tey nógv víðkaðu útróðrarrættindini, sum føroyingar fingi í Grønlandi í 1959.

Føroyingar vóru í 1959 tvungnir at finna sær nýggjar inntøkmøguleikar. Tað eydnaðist væl, millum annað tí at tann danski vinnulivspolitikkurin í Grønlandi var kollsigldur, og onkur skuldi avreiða til tey tómu flakavirkini hjá Grønlandshandlinum.



Bókin sigur eisini frá útróðrarmenninum og fiskimenninum í Føroyingahavnini og Ravnsoynni, føroyskum landsnámsmonnum í Suðurgrønlandi og bátaskipum á sjálvum Kappanum. Sjómansheimið í Føroyingahavnini varð flutt inn til Nordafar í 1956, og í 1959 varð sjómansheim bygt í Ravnsoynni. Í bókini er yvirliit yvir allar útróðrarmenn og útróðrarbátar í Føroyingahavnini og Ravnsoynni tey slóðbrótandi árin frá 1949 til 1958.

Teir tóku land 4 er stívar 200 síður og prýdd við 150 myndum og kortum.

Jógvan Arge

299,-